

Anonimizēta versija

Tulkojums

C-768/19 – 1

Lieta C-768/19

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2019. gada 18. oktobris

Iesniedzējtiesa:

Bundesverwaltungsgericht (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 15. augusts

Atbildētāja un revīzijas sūdzības iesniedzēja:

Vācijas Federatīvā Republika

Prasītājs un atbildētājs revīzijas tiesvedībā:

SE

[..]

Bundesverwaltungsgericht [Federālā administratīvā tiesa]

LĒMUMS

[..]

administratīvajā lietā

1. SE,

[..]

[..]

prasītājs un atbildētājs revīzijas tiesvedībā,

[..] **[oriģ. 2. lpp.]** [..]

pret

Vācijas Federatīvo Republiku,

[..]

atbildētāja un revīzijas sūdzības iesniedzēja,

lietas dalībnieks:

*Der Vertreter des Bundesinteresses
beim Bundesverwaltungsgericht* [Vācijas Federatīvās Republikas interešu
pārstāvis Federālajā administratīvajā tiesā],
[..] 10557 Berlīne,

I. Senat des Bundesverwaltungsgerichts [Federālās administratīvās tiesas
1. senāts]
pēc 2019. gada 15. augusta tiesas sēdes
[..]

nolēma:

apturēt tiesvedību.

Atbilstoši LESD 267. pantam Eiropas Savienības Tiesai tiek uzdoti šādi
jautājumi prejudiciālā nolēmuma sniegšanai:

1) Vai tāda patvēruma meklētāja gadījumā, kurš pirms pilngadības
iestāšanās viņa bērnam, ar kuru izcelsmes valstī ir pastāvējusi ģimene un
kuram, pamatojoties uz pirms pilngadības sasniegšanas iesniegtu
aizsardzības pieteikumu, pēc pilngadības sasniegšanas ir ticis piešķirts
alternatīvās aizsardzības statuss (turpmāk tekstā – “persona, kurai ir tiesības
uz aizsardzību”), ir ieceļojis personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību,
uzņēmējā dalībvalstī un tur tāpat ir iesniedzis starptautiskās aizsardzības
ieteikumu (turpmāk tekstā – “patvēruma meklētājs”), piemērojot valsts
tiesisko regulējumu, kurā, piešķirot no personas, kurai ir tiesības uz
aizsardzību, statusa atvasinātas tiesības uz alternatīvās aizsardzības
piešķiršanu, ir atsauce uz Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punktu, atbildot
uz jautājumu, vai persona, kurai ir tiesības uz aizsardzību, ir “nepilngadīga”
Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē, ir jāņem
vērā brīdis, kad tiek **[oriģ. 3. lpp.]** pieņemts lēmums par patvēruma
meklētāja patvēruma pieteikumu vai arī ir jāņem vērā agrāks brīdis,
piemēram, brīdis, kad:

a) personai, kurai ir tiesības uz aizsardzību, ir ticis piešķirts alternatīvās
aizsardzības statuss;

- b) patvēruma meklētājs ir iesniedzis patvēruma pieteikumu;
 - c) patvēruma meklētājs ir ieceļojis uzņēmējā dalībvalstī; vai
 - d) persona, kurai ir tiesības uz aizsardzību, ir iesniegusi patvēruma pieteikumu?
- 2) Gadījumā,
- a) ja noteicoša nozīme ir pieteikuma iesniegšanas brīdim:

Vai šajā ziņā ir jābalstās uz rakstveidā, mutvārdos vai citādā veidā izteikto patvēruma lūgumu, par ko ir uzzinājusi valsts iestāde, kuras kompetencē ir izlemt par patvēruma pieteikumu (patvēruma pieprasījums), vai arī uz formāli iesniegto starptautiskās aizsardzības pieteikumu?

- b) ja noteicoša nozīme ir patvēruma meklētāja ieceļošanas brīdim vai brīdim, kad viņš ir iesniedzis patvēruma pieteikumu, vai nozīme ir arī tam, vai šajā brīdī vēl nebija pieņemts lēmums par aizsardzības pieteikumu, kuru bija iesniegusi persona, kurai ir tiesības uz aizsardzību un kurai vēlāk tika atzītas tiesības uz alternatīvo aizsardzību?

3. a) Kādas prasības ir jāizvirza 1) punktā aprakstītajā situācijā, lai patvēruma meklētāja gadījumā būtu runa par “ģimenes locekli” (Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkts), kurš “saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu atrodas tajā pašā dalībvalstī”, kurā uzturas persona, kurai ir tikusi piešķirta starptautiskā aizsardzība un ar kuru ģimene ir pastāvējusi “jau izcelsmes valstī”? Vai minētā priekšnoteikums it īpaši ir tāds, ka persona, kurai ir tiesības uz aizsardzību, un patvēruma meklētājs ir atjaunojuši ģimenes dzīvi uzņēmējā dalībvalstī Pamattiesību hartas 7. panta izpratnē, vai arī šajā ziņā pietiek tikai ar personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, un patvēruma pieteikuma iesniedzēja vienlaicīgu uzturēšanos uzņēmējā dalībvalstī? Vai vecāks ir ģimenes loceklis arī tad, ja ieceļošanas mērķis, ņemot vērā konkrētā gadījuma apstākļus, nebija faktiski uzņemties atbildību Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē par personu, kurai ir tikusi piešķirta starptautiskā aizsardzība un kura ir vēl nepilngadīga un neprecējusies? **[oriģ. 4. lpp.]**

- b) Ja uz 3.a) jautājumu ir jāatbild tādējādi, ka ir jābūt atjaunotai personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, un patvēruma meklētāja ģimenes dzīvei uzņēmējā dalībvalstī Pamattiesību hartas 7. panta izpratnē, vai ir nozīme tam, kurā brīdī tas ir noticis? Vai šajā ziņā ir jābalstās it īpaši uz to, vai ģimenes dzīve ir tikusi atjaunota konkrētā termiņā pēc patvēruma meklētāja ieceļošanas, patvēruma pieteikuma iesniedzēja patvēruma meklētāja brīdī vai brīdī, kad persona, kurai ir tiesības uz aizsardzību, vēl bija nepilngadīga?

4) Vai patvēruma meklētājs zaudē ģimenes locekļa statusu Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē, personai,

kurai ir tiesības uz aizsardzību, sasniedzot pilngadību un beidzoties ar to saistītajai atbildībai par personu, kura ir nepilngadīga un neprecējusies? Ja uz šo jautājumu tiktu atbildēts noliedzoshi, vai šis ģimenes locekļa statuss (un ar to saistītās tiesības) tiek saglabāts pēc šī brīža bez laika ierobežojuma vai tas tiek zaudēts, beidzoties konkrētam termiņam (ja tas tā ir tad: kādam?) vai iestājoties konkrētam notikumam (ja tas tā ir, tad: kādiem?)

Pamatojums

I

- 1 Pirmais prasītājs (prasītājs) lūdz piešķirt alternatīvās aizsardzības statusu.
- 2 Prasītājs saskaņā ar paša teikto ir Afganistānas valstspiederīgais. Viņš ir 1998. gada 20. aprīlī dzimušā dēla tēvs. Dēls 2012. gadā ieceļoja Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā. Ar spēkā esošu *Bundesamt* [Federālā biroja] 2016. gada 13. maija lēmumu viņam, noraidot viņa patvēruma pieteikumu, tika piešķirts alternatīvās aizsardzības statuss.
- 3 Prasītājs saskaņā ar viņa teikto 2016. gada janvārī pa sauszemi ieceļoja Vācijas Federatīvajā Republikā. Viņš 2016. gada februārī lūdza patvērumu un 2016. gada 21. aprīlī iesniedza formālu starptautiskās aizsardzības pieteikumu. *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge* [Federālā migrācijas un bēgļu pārvalde] saskaņā ar *Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet* [Likuma par ārvalstnieku uzturēšanos, nodarbinātību un integrāciju Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā] (turpmāk tekstā – “*AufenthG*”) 60. panta 5. punktu un 7. punkta pirmo teikumu noraidīja prasītāja pieteikumus atzīt personas ar patvēruma tiesībām statusu, bēgļa statusu [oriģ. 5. lpp.] vai attiecīgi alternatīvās aizsardzības statusu un konstatēt, ka pastāv piespiedu izraidīšanas aizliegums.
- 4 Ar pārsūdzēto spriedumu *Verwaltungsgericht* noteica atbildētājam, pamatojoties uz *AsylG* 26. panta 5. punktu, skatītā kopā ar 3. punkta pirmo teikumu, pienākumu piešķirt prasītājam kā nepilngadīgas neprecētas personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, vecākam alternatīvās aizsardzības statusu. Prasītāja dēls šajā ziņā noteicošajā patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīdī esot vēl bijis nepilngadīgs. Šajā kopsakarā patvēruma pieteikums esot jāuzskata par iesniegtu no brīža, kad kompetentā iestāde uzzina par aizsardzību meklējošās personas patvēruma lūgumu.
- 5 Ar savu tiešo revīzijas sūdzību [*Sprungrevision*] atbildētāja norāda uz *AsylG* 26. panta 3. punkta pirmā teikuma pārkāpumu. Noteicoša nozīme, vērtējot faktiskos un juridiskos apstākļus, atbilstoši *AsylG* 77. panta 1. punkta pirmajam teikumam principā, kā arī šajā gadījumā, esot pēdējās tiesas sēdes tiesā, kas izskata lietu pēc būtības, brīdim vai – ja tāda nenotiek – brīdim, kad tiesa, kas izskata lietu pēc būtības, pieņem tiesvedību noslēdzošu lēmumu. *AsylG* 26. panta 3. punkts neietverot šajā ziņā likumā tieši paredzētu izņēmumu. Tā materiāltiesiskie nosacījumi un struktūra liecinot par to, ka katrā ziņā prasījuma

tiesības varot būt tikai personai, kura brīdī, kad tai tika piešķirts tās statuss, vēl bija nepilngadīga. Tiesību normas mērķis esot nepilngadīgās personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, īpašo aizsardzības interešu aizstāvēšana, kuras principā turpinot pastāvēt tik ilgi, kamēr persona ir nepilngadīga. Pat ja saistībā ar nepilngadību būtu tomēr jābalstās uz vecāka patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīdi, noteicoša nozīme neesot patvēruma pieprasījuma pēc būtības brīdim (*AsylG* 13. pants), bet gan formālās patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīdim (*AsylG* 14. pants). Lai būtu izpildīta *AsylG* 26. panta 3. punkta pirmajā teikumā pieteikumam izvirzītā prasība, nepietiekot ar to, ka kompetentā iestāde – šajā gadījumā Federālā migrācijas un bēgļu pārvalde – ir tikai informēta par patvēruma pieprasījumu. Piešķiršanas priekšnoteikums esot (formāls) pieteikums, kas saistošā veidā varot tikt iesniegts tikai kompetentajā iestādē.

II

6 Tiesvedība ir jāaptur. Atbilstoši LESD 267. pantam ir jāsaņem Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk tekstā – “Tiesa”) prejudiciāls nolēmums par **[orig. 6. lpp.]** lēmuma rezolutīvajā daļā formulētajiem jautājumiem. Šie jautājumi ir par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV L 337, 9. lpp., labojumi OV 2017, L 167, 58. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva 2011/95/ES”) 2. panta j) punkta interpretāciju.

7 1. Juridiskais vērtējums, piemērojot valsts tiesības, ir jāveic atbilstoši *Asylgesetz (AsylG)* [..].

8 Atbilstoši minētajam lietā piemērojamās tiesību normas ir šīs valsts tiesību normas:

***AsylG* 13. §**

(1) Patvēruma pieteikums ir tad, ja no rakstveida, mutvārdos vai citādā veidā paustās ārvalstnieka gribas var secināt, ka viņš Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā lūdz aizsardzību no politiskās vajāšanas vai aizsardzību no izraidīšanas, vai no citas piespiedu atgriešanas valstī, kurā tam draud vajāšana 3. panta 1. punkta izpratnē vai būtisks kaitējums 4. panta 1. punkta izpratnē.

[..]

***AsylG* 14. §**

(1) Patvēruma pieteikums ir jāiesniedz [federālās pārvaldes] reģionālajā iestādē, kas piesaistīta par ārvalstnieka izmitināšanu atbildīgajam izmitināšanas centram. [..]

[..]

AsylG 26. §

[..]

(2) Patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīdī personas ar patvēruma tiesībām nepilngadīgam neprecētam bērnam pēc pieprasījuma tiek atzītas tiesībās uz patvērumu, ja ārvalstnieka atzīšana par personu ar pavēruma tiesībām nav apstrīdama un šī atzīšana nav jāatsauc vai jāatceļ.

(3) Nepilngadīgas un neprecētas personas ar patvēruma tiesībām vecāki vai cits pieaugušais Direktīvas 2011/95/ES 2. panta [orig. 7. lpp.] j) punkta izpratnē pēc pieprasījuma tiek atzītas par personām ar patvēruma tiesībām, ja:

1. personas ar patvēruma tiesībām statusa atzīšana nav apstrīdama;
2. ģimene Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta izpratnē jau pastāvēja valstī, kurā persona ar patvēruma tiesībām tiek politiski vajāta;
3. tās ir ieceļojušas pirms ir ticis atzīts personas ar patvēruma tiesībām statuss vai tās patvēruma pieteikumu ir iesniegušas nekavējoties pēc ieceļošanas;
4. personas ar patvēruma pieteikuma tiesībām statusa atzīšana nav atsaucama vai atceļama; un
5. persona ar pavēruma tiesībām atrodas to aizgādībā.

Attiecībā uz to pieteikuma iesniegšanas brīdī nepilngadīgās personas ar patvēruma tiesībām nepilngadīgiem un neprecētiem brāļiem un māsām piemēro pirmā teikuma 1.–4. punktu *mutatis mutandis*.

[..]

(5) Personu, kurām ir tiesības uz starptautisko aizsardzību, ģimenes locekļiem 1.–3. punkta izpratnē ir jāpiemēro 1.–4. punkts *mutatis mutandis*. Tiesības uz patvērumu tiek aizstātas ar bēgļa statusu vai alternatīvo aizsardzību. [..]

[..]

AsylG 77. §

(1) Strīdos, uz kuriem attiecas šis likums, tiesa balstās uz faktisko un tiesisko situāciju brīdī, kad tiek noturēta pēdējā tiesas sēde; ja nolēmums tiek pieņemts, nenoturot tiesas sēdi, noteicošais ir brīdis, kad tiek pieņemts nolēmums. [..]

[..]

- 9 2. Prejudiciālajiem jautājumiem ir nozīme lēmuma pieņemšanā un atbilde uz tiem ir jāsniedz Tiesai.
- 10 2.1 Prejudiciālajiem jautājumiem ir nozīme lēmuma pieņemšanā par prasītāja lūgumu tam, pamatojoties uz *AsylG* 26. panta 5. punktu, skatītu kopā ar 3. punkta pirmo teikumu, piešķirt alternatīvās aizsardzības statusu kā nepilngadīgas un neprecētas personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, vecākam.
- 11 Prasītājs *AsylG* 26. panta 5. punkta pirmā teikuma izpratnē ir ģimenes loceklis saskaņā ar *AsylG* 26. panta 3. punkta pirmo teikumu un *AsylG* 26. panta 3. punkta pirmā teikuma izpratnē – tēvs, un tāpēc tā neprecētā dēla vecāks. Viņam *AsylG* 26. panta 3. punkta pirmā teikuma un Direktīvas 2011/95/ES 18. panta izpratnē ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību. Alternatīvās aizsardzības statusa piešķiršana nav apstrīdama (*AsylG* 26. panta 3. punkta pirmā teikuma 1) apakšpunkts). Atbilstoši *AsylG* 26. panta 3. punkta pirmā teikuma 2) apakšpunktam ģimene **[oriģ. 8. lpp.]** Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta izpratnē pastāvēja Afganistānā kā valstī, kurā dēls bija pakļauts riskam ciest būtisku kaitējumu Direktīvas 2011/95/ES 15. panta izpratnē. Prasītājs arī iecēloja pirms viņa dēls tika atzīts par personu, kurai ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību (*AsylG* 26. panta 3. punkta pirmā teikuma 3) apakšpunkts). Nav pamata pieņemt, ka dēla atzīšana par personu, kurai ir tiesības uz alternatīvu aizsardzību, būtu jāatceļ vai jāatsauc (skat. *AsylG* 26. panta 3. punkta pirmā teikuma 4) apakšpunkts), tāpat arī nav pamata uzskatīt, ka pastāv izslēgšanas kritēriji saistībā ar prasītāja personu saskaņā ar *AsylG* 26. panta 4. punkta pirmo teikumu un 4. panta 2. punktu.
- 12 Tāpēc prasītāja kā vecāka pieteikums par alternatīvās aizsardzības piešķiršanu tiktu apmierināts, ja noteicošajā vērtēšanas brīdī dēls bija nepilngadīgs *AsylG* 26. panta 3. punkta pirmā teikuma izpratnē un *AsylG* 26. panta 3. punkta pirmā teikuma 5) apakšpunkta izpratnē viņš atradās prasītāja aizgādībā.
- 13 *AsylG* 26. panta 3. punkta mērķis ir Direktīvas 2011/95/ES 23. panta 2. punkta transpozīcija [..]. Atbilstoši tam dalībvalstis nodrošina, ka starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi, kas atsevišķi nekvalificējas šādas aizsardzības saņemšanai, ir tiesīgi pieprasīt pabalstus, kas minēti Direktīvas 2011/95/ES 24. līdz 35. pantā, saskaņā ar valstī noteiktajām procedūrām un ciktāl tie savienojami ar ģimenes locekļa personīgo tiesisko statusu. Ģimenes un tāpēc arī ģimenes locekļa jēdziens valsts juridiskā pamata izpratnē ir jānosaka atbilstoši tiešai norādei *AsylG* 26. panta 3. punkta pirmā teikuma 2) apakšpunktā saskaņā ar Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punktu. Atbilstoši Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešajam ievilkumam personas, kurai ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, ja šī persona ir nepilngadīga un nav precējusies, “ģimenes loceklis” tostarp ir tēvs, ciktāl viņš atrodas tajā pašā dalībvalstī saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu un ģimene jau pastāvēja izcelsmes valstī. No tiesību normas formulējuma nevar viennozīmīgi secināt, kuram brīdim ir noteicoša nozīme, vērtējot tās personas nepilngadību,

kurai ir tikusi piešķirta starptautiskā aizsardzība, un vai tēva [orig. 9. lpp.] kā ģimenes locekļa statuss tiek saglabāts arī pēc tam, kad persona, kurai ir tikusi piešķirta starptautiskā aizsardzība, sasniedz pilngadību un, ja tiek, tad – kādās robežās.

- 14 2.2 Uz prejudiciālajiem jautājumiem ir jāatbild Tiesai.
- 15 a) Ar pirmo prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas zināt, kurš brīdis ir jāņem par pamatu tādā situācijā kā šī, vērtējot jautājumu, vai persona, kurai ir tiesības uz aizsardzību, ir “nepilngadīga” Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē.
- 16 Valsts judikatūrā līdz šim arī saistībā ar personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, nepilngadību daļēji – atbilstoši valsts procesuālo tiesību aktos patvēruma jomā vispārīgi spēkā esošajam *AsylG* 77. pantā ietvertajam principam – notiek par pamatu tiek ņemts brīdis, kad tiek pieņemts lēmums par vecāka patvēruma pieteikumu (kurš saskaņā ar Vācijas transpozīcijas ideju vienmēr ir vērstis arī uz juridisko seku ziņā identisko un atvasināto ģimenes aizsardzību). Turpretim daļēji tiek uzskatīts par pietiekamu, ka persona, kurai ir tiesības uz aizsardzību, vecāka patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīdī vēl bija nepilngadīga. Šajā ziņā pamatojums lielākoties tiek balstīts uz Savienības tiesībās izvirzītajām prasībām un tiešā laika brīža noteikšana atvasinātas starptautiskās aizsardzības attiecībā uz bērniem gadījumā (skat. *AsylG* 26. panta 2. punktu), lai arī nav tiesiskā regulējuma, tiek pārnests uz starptautisko vecāku aizsardzību.
- 17 No Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta formulējuma šajā ziņā saistībā ar starptautiskās aizsardzības piešķiršanu vecākam neizriet viennozīmīgas atziņas. Apstākļi, ka Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešajā ievilkumā *expressis verbis* tiek nošķirtas pagātnes (saistībā ar starptautiskās aizsardzības piešķiršanu un ģimenes pastāvēšanu izcelsmes valstī) un tagadnes (saistībā ar uzturēšanos, atbildību par personu, kurai ir tiesības uz aizsardzību, un nepilngadību) laika formas, varētu liecināt par to, ka saistībā ar personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, nepilngadību ir jābalstās uz esošo brīdi, piemēram, brīdi, kad tiek pieņemts lēmums par vecāka (patvēruma) pieteikumu. Prasība par saistību starp personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, un ģimenes locekļa uzturēšanos uzņēmējā dalībvalstī arī varētu liecināt par to, [orig. 10. lpp.] ka, vērtējot personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, nepilngadību, noteicoša nozīme agrākais ir brīdim pēc ģimenes locekļa uzturēšanās nostabilizēšanās. Par to no direktīvas sistēmas viedokļa varētu liecināt arī pavēruma meklētāja “pavadošo” ģimenes locekļu minēšana Direktīvas 2011/95/ES 16. apsvēruma otrajā teikumā, kā arī Direktīvas 2011/95/ES 23. pantā un 18. apsvēruma otrajā teikumā nostiprinātais ģimenes vienotības (saglabāšanas) princips. No teleoloģiskā viedokļa bērna interešu aizsardzības, vienlīdzības un tiesiskās drošības, kā arī Savienības tiesību praktiskās iedarbības principi sliecas liecināt pret nepilngadības vērtējumu brīdī, kad tiesvedība jau ir norisinājusies ilgāku laiku. Tomēr lēmuma pieņemšanas brīdī jau par pilngadīgiem kļuvušu ārvalstnieku gadījumā alternatīvās aizsardzības

piešķiršana pēc tam ieceļojušam vecākam, lai aizsargātu bērna intereses, objektīvi vairs nav atbilstoša.

- 18 Pirmais prejudiciālais jautājums un arī pārējie jautājumi ir par situāciju, kad ģimenes loceklis, kuram ir tiesības uz aizsardzību un no kura ir jāatvasina aizsardzības statuss, netiek atzīts par bēgli, bet gan viņam ir ticis piešķirts tikai alternatīvās aizsardzības statuss. Nosakot noteicošo brīdi, šajā ziņā var nošķirt personu, kurai ir tiesības uz starptautisko aizsardzību un kurai ir ticis atzīts bēgļa statuss (Direktīvas 2011/95/ES 13. un nākamie panti), un trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku, kuram ir piešķirts alternatīvās aizsardzības statuss (Direktīvas 2011/95/ES 18. un 19. pants). Saistībā ar bēgļa statusa piešķiršanu Direktīvas 2011/95/ES 21. apsvērumā tiek paskaidrots, ka bēgļa statusa atzīšana ir deklaratīvs akts. Savā saistībā ar Direktīvas 2003/86/EK 2. panta f) punktu pasludinātajā 2018. gada 12. aprīļa spriedumā lietā C-550/16 (ECLI:EU:C:2018:248), 53. un 54. punkts, Eiropas Savienības Tiesa no minētā secināja, ka pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas atbilstoši Direktīvas 2011/95/ES II nodaļai, izpildot šīs direktīvas III nodaļā paredzētos materiāltiesiskos nosacījumus, ir konstatējamas subjektīvas tiesības uz bēgļa statusa atzīšanu un tas tā ir pat pirms formāla lēmuma pieņemšanas šajā ziņā, kas nozīmē, ka tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos saskaņā ar Direktīvas 2003/86/EK 10. panta 3. punkta a) apakšpunktu nevarētu tikt padarītas atkarīgas no brīža, kad kompetentā valsts iestāde formāli **[oriģ. 11. lpp.]** pieņem lēmumu, atzīstot konkrētās personas bēgļa statusu. Neatkarīgi no jautājuma, vai saistībā ar Direktīvas 2003/86/EK 2. panta f) apakšpunkta definīciju pasludinātā judikatūra ir pārnesama uz gandrīz tāpat formulēto Direktīvas 2011/95/ES 2. panta l) punktā ietverto definīciju un/vai saskaņā ar Direktīvas 2011/95/ES 23. pantu saglabājamo ģimenes vienotību, alternatīvās aizsardzības piešķiršanai trūkst līdzīga apsvēruma, kurš nepieciešamo piešķiršanu definē kā (tikai vai galvenokārt) deklaratīvu aktu. Par labu piesaistes, kā pamatā ir bēgļa aizsardzības kritērijs, kura gadījumā nav izslēgts, ka (joprojām) pastāvošās ģimeniskās tuvības dēļ mērķtiecīgi tiek vajāti arī ģimenes locekļi, un piesaistes alternatīvās aizsardzības piešķiršanas kritērijam nošķiršanai joprojām var liecināt tas, ka šādos gadījumos vecāks no sava bērna vēlētos atvasināt alternatīvo ģimenes aizsardzību, pašam nenorādot uz pamatotiem iemesliem, lai pieņemtu, ka atgriešanās savā izcelsmes valstī ir saistīta ar reālu risku ciest būtisku kaitējumu Direktīvas 2011/95/ES 15. panta izpratnē; pieņēmums, ka vajātas var tikt arī citas personas, pamatojoties uz ģimeniskām saitēm, šajā gadījumā parasti tieši nav pamatots.
- 19 b) 2.a) prejudiciālais jautājums gadījumam, ja uz pirmo prejudiciālo jautājumu tiek atbildēts tādējādi, ka noteicošs, vērtējot pilngadību, ir brīdis, kas tiek iesniegts uz starptautiskās aizsardzības piešķiršanu vērsts pieteikums neatkarīgi no tā, vai to dara persona, kurai ir tiesības uz aizsardzību, vai ģimenes loceklis, tiek uzdots, lai noskaidrotu ar to saistīto jautājumu, vai kā pieteikuma iesniegšanas brīdis ir jāņem vērā patvēruma pieprasījuma pēc būtības iesniegšanas brīdis vai formālās patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīdis.

- 20 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV L 180, 60. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva 2013/32/ES”) 6. panta 2. punkta pirmajā teikumā ir nošķirta starptautiskās aizsardzības pieteikuma sagatavošana un iesniegšana. Tiesību norma noteic pienākumu dalībvalstīm nodrošināt, lai personai, kura sagatavojusi starptautiskās aizsardzības pieteikumu, būtu reāla iespēja to iesniegt iespējami īsā laikā. Direktīvas 2013/32/ES 6. panta 3. punkts piešķir dalībvalstīm tiesības pieprasīt, lai starptautiskās aizsardzības pieteikumi tiktu iesniegti personiski **[oriģ. 12. lpp.]** un/vai tam paredzētā vietā. Izņēmums no Direktīvas 2013/32/ES 6. panta 3. punktā ietvertā noteikuma ir Direktīvas 2013/32/ES 6. panta 4. punkts (Tiesas spriedums, 2017. gada 26. jūlijs, C-670/16 (ECLI:EU:C:2017:587), *Mengesteab*, 101. punkts). Atbilstoši tam neatkarīgi no Direktīvas 2013/32/ES 6. panta 3. punkta starptautiskās aizsardzības pieteikumu uzskata par iesniegtu, ja attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes ir saņēmušas pieteikuma iesniedzēja iesniegtu veidlapu vai – ja to paredz valsts tiesību akti – oficiālu ziņojumu. Atbilstoši Direktīvas 2013/32/ES 6. panta 2.–4. punktam patvēruma pieprasījumam pēc būtības saskaņā ar *AsylG* 13. panta 1. punktu nav nepieciešama konkrēta forma, savukārt patvēruma pieteikums atbilstoši *AsylG* 14. panta 1. punkta pirmajam teikumam principā ir jāiesniedz formāli kompetentajā [federālās pārvaldes] reģionālajā iestādē. Tikai ar formālu patvēruma pieprasījuma pieņemšanu kompetentajā iestādē tas tiek reģistrēts dokumentos un kļūst par administratīvas tiesvedības atbilstoši tiesību aktiem patvēruma jomā priekšmetu.
- 21 Par nepilngadības vērtēšanu formālās pieteikuma iesniegšanas brīdī varētu liecināt tas, ka Direktīvas 2013/32/ES 6. pantā dalībvalstīm ir piešķirtas tiesības paredzēt formālu pieteikuma iesniegšanu un tikai tām vien ir noteikts pienākums šādu iespēju paredzēt pēc iespējas ātrāk, šajā ziņā neizvirzot konkrētas prasības laika ziņā. Lai gan tādējādi netiek izvirzītas konkrētas prasības attiecībā uz minimālajiem, parastajiem vai maksimālajiem termiņiem [...], iespēja formāli iesniegt pieteikumu ir jānodrošina nekavējoties, tātad bez nepamatotas kavēšanās. Tomēr nevar viennozīmīgi atbildēt uz jautājumu, vai balstīšanās uz formālo pieteikuma iesniegšanu atbilst vienlīdzības un tiesiskās drošības principiem, kā arī *effet utile*.
- 22 c) 2.b) prejudiciālā jautājuma mērķis, ciktāl, vērtējot personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, nepilngadību, noteicošā nozīme ir ģimenes locekļa Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē ieceļošanas brīdim vai brīdim, kad viņš ir iesniedzis patvēruma pieteikumu, ir noskaidrot, vai minētais ir spēkā arī gadījumā, ja attiecīgajā brīdī vēl nebija pieņemts lēmums par tādas personas aizsardzības pieteikumu, kurai ir tiesības uz aizsardzību un kurai alternatīvā aizsardzība ir tikusi piešķirta vēlāk. **[oriģ. 13. lpp.]**
- 23 d) 3.a) prejudiciālā jautājuma mērķis ir saņemt plašāku skaidrojumu par Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punktā izvirzīto papildu priekšnoteikumu, atbilstoši kuram ģimenes loceklim saistībā ar starptautiskās aizsardzības

pieteikumu ir jāuzturas tajā pašā dalībvalstī un ģimenei jau bija jāpastāv izcelsmes valstī.

- 24 Šajā ziņā ir jānoskaidro, kādi materiālie priekšnoteikumi Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešajā ievilkumā ir izvirzīti tādā situācijā kā šī attiecībā uz “saistību” ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu, “uzturēšanos” tajā pašā dalībvalstī un ģimenes “pastāvēšanu” “jau” izcelsmes valstī. Šajā ziņā it īpaši ir jānoskaidro, vai ģimenes dzīvei Pamattiesību hartas 7. panta izpratnē starp personu, kurai ir tiesības uz aizsardzību, un ģimenes locekli, šajā gadījumā – vecāku, ir jābūt atjaunotai uzņēmējā dalībvalstī vai arī, lai atzītu ģimenes locekļa statusu, pietiek tikai ar personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, un ģimenes locekļa vienlaicīgu uzturēšanos uzņēmējā dalībvalstī.
- 25 Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta formulējums liecina par to, ka kritēriji “uzturēšanās saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu” un “ģimenes pastāvēšana jau izcelsmes valstī” ir jāsaprot tādējādi, ka tikai ar vienlaicīgu personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, un viņa ģimenes locekļa uzturēšanos uzņēmējā dalībvalstī vien nepietiek. Ģimenes pastāvēšanas jau izcelsmes valstī prasības pamatā ir pieņēmums, ka ar tuvāko ģimenes locekļu atrašanos tuvumā notikumam izcelsmes valstī, saistībā ar ko ir piešķirta aizsardzība, parasti ir arī saistītas iespējamās briesmas pašam ģimenes loceklim (skat. Direktīvas 2011/95/ES 36. apsvērumu). Uz šādu interpretāciju norāda arī direktīvas sistēma, saistībā ar kuru ir jāņem vērā Direktīvas 2011/95/ES 23. pants, kā arī 16., 18. un 19. apsvērumi. Direktīvas 2011/95/ES 23. panta 1. punkta mērķis ir ģimenes vienotības saglabāšana. Ar Direktīvas 2011/95/ES 23. panta 5. punktu tiek paplašināta panta piemērošanas joma, attiecinot to ne tikai uz Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punktā minētajiem ģimenes locekļiem, bet arī uz citiem tuviem radniekiem, kas dzīvojuši kopā kā ģimenes locekļi izcelsmes valsts atstāšanas laikā un kas tajā laikā pilnīgi vai galvenokārt bija atkarīgi no starptautiskās aizsardzības saņēmēja. No abām tiesību normām **[oriģ. 14. lpp.]** ir jāsecina, ka Direktīvas 2011/95/ES 23. panta mērķis tostarp ir atkarīgo ģimenes locekļu, it īpaši nepilngadīgo bērnu, aizsardzība. Lai īstenotu šo aizsardzības mērķi, tiesību norma piešķir priekšrocības arī tās piemērošanās jomā ietilpstošajiem citiem ģimenes locekļiem. Šo tiesību normas izpratni varētu pamatot Direktīvas 2011/95/ES 18. un 19. apsvērumi. Direktīvas 2011/95/ES 18. apsvērumi liek dalībvalstīm galvenokārt ņemt vērā bērna intereses un šajā ziņā norāda it īpaši uz ģimenes vienotības principu. Saskaņā ar Direktīvas 2011/95/ES 19. apsvērumu nepieciešams paplašināt ģimenes locekļu jēdzienu, ņemot vērā dažādus īpašos atkarības apstākļus, un īpašu uzmanību pievēršot bērna interesēm. Arī Direktīvas 2011/95/ES 16. apsvērumam, atbilstoši kuram direktīvas mērķis ir nodrošināt, ka pilnībā tiek respektēta cilvēka cieņa un patvēruma pieteikuma iesniedzēja un viņu “pavadošo” ģimenes locekļu tiesības uz patvērumu, nav pretrunā interpretācija, atbilstoši kurai kā priekšnoteikums tiek izvirzīta ģimenes vienotības atjaunošana, faktiski īstenojot aizgādību bērna interesēs; šajā ziņā senāts nenoliedz, ka vārda “pavadošs” izpratne var būt plašāka (par “pavadīšanas” izpratni Savienības tiesībās skat. [...] Tiesas spriedumu, 2015. gada 16. jūlijs, C-218/14 (ECLI:EU:C:2015:476), *Singh* u.c., 54. punkts). Teleoloģiskā ziņā ir

norādes uz to, ka Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešajā ievilkumā, attiecinot ģimenes locekļa jēdzienu tikai uz tuvākās ģimenes locekļiem (vecāki un to nepilngadīgie bērni), izveidojot “saistību ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu” un par kritēriju izmantojot “ģimenes pastāvēšanu izcelsmes valstī”, iepriekš pieņem, ka tiks atjaunota ģimenes dzīve starp ģimenes locekļiem Pamattiesību hartas 7. panta izpratnē. Pamattiesību hartas 7. pants ir jāskata kopā ar pienākumu ņemt vērā bērna interešu prioritāti, kas atzīts minētās Hartas 24. panta 2. punktā, un ievērojot bērna vajadzību regulāri uzturēt personīgas attiecības ar abiem viņa vecākiem, kas ir izteikta šī paša panta 3. punktā (Tiesas spriedums, 2012. gada 6. decembris, C-356/11 un C-357/11 (ECLI:EU:C:2012:776), 76. punkts). Ģimenes dzīvi raksturo ne tikai juridiskas saites, bet arī faktiskā ģimenes vienība (skat. ECT 2010. gada 2. novembra spriedumu Nr. 3976/05 (ECLI:CE:ECHR:2010:1102JUD000397605) *Yigit* pret Turciju [oriģ. 15. lpp.], 93. punkts) un dziļa ģimeniska tuvība starp vecākiem un to nepilngadīgajiem bērniem [...]. Tas iesniedzējtiesas ieskatā tiktu apšaubīts, ja Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešā ievilkumā izvirzītais priekšnoteikums tiktu uzskatīts par izpildītu arī gadījumā, ja pieteikumu iesniedzošā vecāka uzturēšanās uzņēmējā dalībvalstī mērķis saskaņā ar konkrētā gadījuma apstākļiem vismaz nav arī uzņemties atbildību par nepilngadīgo un neprecēto bērnu, kuram ir tiesības uz aizsardzību.

- 26 e) 3.b) prejudiciālais jautājums ir saistīts ar 3.a) jautājumu un tā mērķis ir noskaidrot noteicošo brīdi, vērtējot ģimenes dzīves atjaunošanu Pamattiesību hartas 7. panta izpratnē starp personu, kurai ir tiesības uz aizsardzību, un vecāku uzņēmējā dalībvalstī.
- 27 Iesniedzējtiesas ieskatā d) punktā izklāstītie Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta mērķi noteikti netiktu ņemti vērā, ja patvēruma meklētājs, pamatojot savu ģimenes locekļa statusu, drīkstētu atsaukties uz ģimenes dzīves atjaunošanu bez jebkāda ierobežojuma laikā. Kritērijs “saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu” šajā ziņā varētu liecināt par to, ka Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punktā kā priekšnoteikums ir izvirzīts, ka faktiskā ģimenes vienība ir jāatjauno konkrētā termiņā pēc ieceļošanas.
- 28 Vārdi “atbildīgs” un “nepilngadīgs” [...] Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešajā ievilkumā turklāt norāda uz to, ka personai, kurai ir tiesības uz aizsardzību, noteicošajā ģimenes vienības atjaunošanas uzņēmējā dalībvalstī brīdī Direktīvas 2011/95/ES 2. panta k) punkta izpratnē bija jābūt vēl nepilngadīgai.
- 29 f) Ar ceturto prejudiciālo jautājumu ir jānoskaidro, vai patvēruma meklētāja ģimenes locekļa statuss Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē tiek zaudēts, personai, kurai ir tiesības uz aizsardzību, sasniedzot pilngadību un beidzoties ar to saistītajai atbildībai par personu, kura ir nepilngadīga un nav precējusies. [oriģ. 16. lpp.]
- 30 Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešajā ievilkumā ir paredzēts, ka personas, kurai ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, tēvs ir ģimenes loceklis, ja

persona ir nepilngadīga, viņš saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu uzturas tajā pašā dalībvalstī un ģimene jau ir pastāvējusi izcelsmes valstī. Direktīvas 2011/95/ES 2. panta k) punktā ierobežotā personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, nepilngadības perioda kā ģimenes locekļa statusa piesaistes faktora izmantošana un Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešā ievilkuma mērķis aizsargāt bērna intereses varētu liecināt par to, ka tēvs zaudē ģimenes locekļa statusu Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē, personai, kurai ir tiesības uz aizsardzību, sasniedzot pilngadību.

- 31 Ja tēvs saglabātu personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, ģimenes locekļa statusu Direktīvas 2011/95/ES 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē principā arī pēc bērna pilngadības sasniegšanas, ir jānoskaidro jautājums, vai šis statuss, neņemot vērā situāciju, kad tēvs vairs neuzturas uzņēmējā dalībvalstī vai bērnam vairs nav tiesību uz aizsardzību, tiek zaudēts konkrētā brīdī vai konkrēta notikuma iestāšanās gadījumā.
- 32 [...] [*omissis*: tiesības iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu]

[..]